

TÜRK DİLİ

CUMARTESİDEN MAADA HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR.

Sahip ve başmuharrir: Bilecik mebusu Hayrettin
Umum Neşriyat Müdürü: Kenan Emin

IDAREHANEŞİ: Balkesir Şahmehtem sığdı dairesi
mahsus TELGAF: Balkesir Türk dili, TELEFON:
Türk dili ABUNA ŞERHİTİ: Seneliği 1000, altı aylığı
600, kuruştur. Nüşhası 5, geçmiş nüshaları 25 kuruştur

Cumhuriyet Halk Fırkası

Ve Belediye İntihabı.

Önümüze milli birliğimizi ve her noktada beraberliğimizi bütün cihana tekrar göstermek için yeni ve büyük bir fırsat çıkmıştır!

Fırka denilince herşeyden evvel siyasi kanaatleri uygun bir takım fertleri muayyen prensipler üzerinde toplamış müesseseler düşünürüz.

Siyasi fırkaların bu mahiyeti birçok memleketlerde milletleri muayyen siyasi kanaatlerin çevresinde bölmüş, dağıtmıştır.

Asrın hakikaten çok çetin siyasi meseleleri karşısında dağınıklığın millet denilen büyük kitlelerde ancak büyük zafiyetler doğurduğunu izaha lüzum var mıdır?

Şu beş on sene içinde çok misaller gördük:

Efradı sırtı sıra, dirsek dirseğe vermiş, sınıf mücadeleleri içinde her gün, her saat mütemadiyen enerjisini israf edegelen birçok milletler hayatlarını tehdit eden mühim hadiseler önünde dahi kolayca kendilerini topluyamamışlar, büyük sarıntılar geçirmişlerdir.

Maamafih nakletmek istediğimiz bu dağınık millet manzaraları bize ibret teşkil edemeyecek kadar yabancı geliyor. Türk yurdunun istilâ ve Türk milletinin yok edilmek tehlikesi geçirdiği günlerdenberi bizim siyasi hayatımıza tek endişe hâkim oldu:

Yurdumuzu ve siyasi istiklâlimizi kurtarmak.

Başlangıçta (Müdafai Hukuk) ismini ve Gazi gibi tarihin eşini yazmadığı büyük bir şefin reisliği altında bütün millete görülen bu ülkü o gündenberi çok zaferlere erişmiştir. Bu zaferlere rağmen (Müdafai Hukuk) (Cumhuriyet Halk Fırkası) ismini aldıktan sonra da milletimiz «Gazi» nin başkanlığı altında yurt ve istiklâl için çalışmakta, yurt ve istiklâlin hakiki kurtuluşunu bütün menfaatlerin üstünde görmektedir.

İzaha lüzum görmeyiz ki bir yurt ve bir istiklâlin hakiki kurtuluşu ancak o yurdun ve o istiklâle sahip olan milletin hakiki yükseği ile mümkündür. Bugün bütün millete güttüğümüz ülküde yurdumuzu ve milletimizi hakiki yükselişe yani asrın her türlü vasıtalarıyla maddeten ve manen cihazlandırmaya nail etmektir.

İşte Cumhuriyet Halk Fırkasının siyasi fırka isimlerinin çok fevkindeki bu yüce manaya bugün işaret etmekteki maksadımız önümüze milli birliğimizi ve her noktada beraberliğimizi bütün cihana tekrak gö-

Belediye dairesi ve meydanlık

İntihap Encümeni.

İntihabı idare edecek Encümen seçildi. İntihap encümeni bugünden itibaren çalışmaya başlayacaktır.

Belediye İntihabı hazırlıklarına devam edilmektedir. Dün mahallât mümessillerinin iştirakile belediyede bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda İntihabı idare etmek üzere kura ile on kişilik bir İntihap Encümeni ve Encümen yedek azaları seçilmiştir.

İntihap Encümeni.

İntihap Encümeni şu zevattan tereküp etmektedir: Aygören mahallesinden bakkal Mehmet Nuri efendi, Hacıhâk mahallesinden Rifat oğlu Celil efendi, Aziziyeh mahallesinden kırıklı Basri efendi, Mecidiye mahallesinden Avukat Hilmi bey, Mustafakâh mahallesinden Tabak Recep efendi, Sahanhısar mahallesinden Keresteci Kemal efendi, Selimiye mahallesinden Hacı Ömer oğlu Hafız Sami efendi, Osmaniyeh mahallesinden Kırıklı zade Mustafa efendi, Hacıgaybi mahallesinden Saraç zade Ahmet bey, Salâhattin mahallesinden İrep oğlu Mustafa efendi.

Encümen yedekleri.

Karaoğlan mahallesinden Terzi Mehmet, Oruçgazi mahallesinden Baki, Mustafakâh mahallesinden Müskiratçı Osman Nuri, Umurbey mahallesinden Hacı Ali oğlu Aptullah, Selimiye mahallesinden Hacı Ömer oğlu Ali, Hacıgaybi mahallesinden Ömer oğlu Mehmet Tahir, Eskikeyumcular mahallesinden Avukat Sadık, Börekçiler mahallesinden Kenan Emin, Salâhattin mahallesinden Hamdi oğlu Hüsnü bey ve efendiler İntihap Encümeni yedek azalarına seçilmişlerdir.

İntihap Encümeni azalarına seçilen zevata bugün tebligat yapılacaktır. Encümen bugünden itibaren İntihap işleriyle meşgul olacaktır.

stermek için büyük bir fırsat çıkmış olduğunu söylemek içindir.

Bu fırsat belediye İntihabıdır. Bir eyülden itibaren Türkiyenin her tarafında bilfiil başlamış olan belediye İntihabları Cumhuriyetin kuvvetli yapılışı yanında, ona muvazi olarak inkişaf etmesi zarurî olan belediye faaliyetleri için yeni ve taze kuvvetler derliyecektir. Ancak bunun böyle olması önümüzdeki dört senelik devre zarfında Cumhuriyet belediyeciliğinin hakikaten iktidarlı ellerde yükseltilmesi halkımızın alakası ile elde edilebilir bir keyfiyettir.

Büyük ve milli bir vazife önündeyiz, bu defa da alakamızı tekrar ve teyit etmeliyiz.

Kenan Emin

Başvekilin

Şark Seyahati.

Istanbul, 2 (Muhabirimizden) — Başvekilimiz İsmet Paşa Hazretleri mukarrer şark seyahatine bu perşembe çıkacaklardır. Dahiliye Vekili Şükrü Kaya bey ve diğer bazı zevat bu seyahatinde Başvekilimize refakat edeceklerdir.

Seyahat on beş, yirmi gün kadar sürecektir.

Köylü

Ve ziraat bankası Ziraat bankası umum müdürünün beyanatı.

Ankara, 2 (Muhabirimizden) — Ziraat Bankası umumî müdürü beyanatta bulunmuş ve demiştir ki:

— Çiftçilerin ziraat bankasına olan eski borçlarının bir sureti halle bağlanması hususunda tetkikat yapılmaktadır. Amma mesele olmak itibarıyla bunun intacı için bazı mühim mali tedbirlerin alınması ve bu tedbirlerin memleketimiz için bugünkü imkânlarla bulunulan bir meseleyi olmuş bitmiş gibi telâkki ederek bankaya olan borçların ödenmemesi cihetine gidilmesi bilhassa müstahsilin zararına olacaktır.

Ziraat bankası memleket çiftçisine yardım etmek hususunda her türlü imkânları istimal etmek ve içinde bulunduğu senelerde müşkül şartlarla karşılaşan müstahsil sınıfımızın nispeten ucuz faizle kredi ihtiyaçlarını temin etmeye çalışmak hususunun her zaman olduğu gibi bugün dahi hikmeti teessüsü ve en büyük vazifesi addetmektedir. Ancak müessesenin yaptığı ikraz kadar dağıttığı paralarını geri almayacak olursa bir gün vazifesini ifa edemeyecek vaziyette karşılaşması zarurî ve bu da naahos bir akıbet olur.

Bu vaziyetten en ziyade mutazarrır olacak şüphesiz çiftçilerdir. Çiftçiler ziraat bankasının kapılarını kendilerine karşı kapamış bulacaklar ve kendi tedariki için ikrazatçılara veya murabahaçılara müracaat etmek zaruretinde kalarak bugün esasen bozuk olan vaziyetlerini artık düzel-

(Devamı ikinci sayfada)

meclis reisimizin teşekkür ve tebrikleri

Istanbul, 1 (A.A.) — B.M.M. reisi Kâzım Paşa Hazretleri 30 ağustos zafer bayramı münasebetile aldıkları pek çok tebrik telgraflarına ayrı ayrı cevap vermek imkânsızlığından dolayı teşekkür ve mukabil tebriklerinin iblağına Anadolu Ajansını tavsiye buyurmuşlardır.

Hariciye Vekilimizin teşekkürü.

Istanbul, 1 (A.A.) — Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüşdü bey ile refikası hanımefendi kerimelerinin izdivacı dolayısıyla her taraftan aldıkları tel ve el yazılarına karşı teşekkürlerinin iblağına Anadolu Ajansını tavsiye buyurmuşlardır.

ANKETİMİZ..

Yeni seçilecek

Belediye heyetinden istekler..

Yeni seçilecek belediye heyetinden siz ne istiyorsunuz? Bize yazınız!

Fazlıkuyusu az bir masrafla güzel bir gezinti mahalli olamaz mı? Belediye y. kı. malı burası meydanlık olmalıdır!

«Yeni seçilecek belediye heyetinden istekler» mevzulu anketimize bugün de devam ediyoruz. Bugün iki okuyucumuzun isteklerini yazıyoruz:

1 — Sütlerin kontrolü ve sıhhi bir şekilde satılmalarını temini.

2 — Şehrin Bandırma-Kütahya hattının birleştiği kısımların düzeltilmesi ve güzel bir şekle sokulması.

3 — Balkesirin hiç bir gezinti yeri yok denilebilir. Şehre yakın ve münasip birkaç mevkiin herkes için bir gezinti mahalli haline getirilmesi çok muvafık olur. Mesela Fazlıkuyusu az bir masrafla böyle güzel bir gezinti mahalli olabilir. Bu halkımızın mühim bir kısmının hafta sonunda biraz kır havası almak için uzun mesafelere gitmeğe bütçesi müsait değildir. Bu şekilde yakın gezinti yerleri yapılmakla bu ihtiyaç temin edilmiş olacaktır.

4 — Derelerin bir an evvel kapatılması veyahut buralara bol su akıtılmasının temini.

5 — Parkların ve ağaçların çoğaltılması, top bayırındaki çamlığın tevsi.

Hulâsa bu işler herkesin bildiği ve memleketin kati ihtiyaçlarıdır. Yeni belediye heyeti bu işleri başarırca şimdiden bol bol teşekkür eder ve Allah razı olsun deriz. Hürmetler..

Hacıgaybi mahallesinden
AHMET

Hürmetlerim sunarım efendim

Umurbey mahallesinden
NEZİHE İSMAIL

*
1 — Hükümet caddesinin bir an evvel açılması.

2 — Mevcut şadırvanların asri bir hale ifrağı.

3 — Belediye binasının yıktırılarak etrafındaki dükkanların da istimlakile buranın büyük bir meydanlık haline getirilmesi. Ve Büyük Gazimizin heykelinin de buraya rekzi.

4 — Derelerin bir an evvel kapatılması veyahut buralara bol su akıtılmasının temini.

5 — Parkların ve ağaçların çoğaltılması, top bayırındaki çamlığın tevsi.

Hulâsa bu işler herkesin bildiği ve memleketin kati ihtiyaçlarıdır. Yeni belediye heyeti bu işleri başarırca şimdiden bol bol teşekkür eder ve Allah razı olsun deriz. Hürmetler..

Hacıgaybi mahallesinden
AHMET

Cüretkâr bir teşebbüs!

Mussolini Sosyalistlerle birleşiyor. İtalyada sosyalistlere idari şubelerde mühim vazifeler verilecek.

Milano, 1 (A.A.) — Deyli Telgraf muhabininin öğrendiğine göre M. Mussolini Sosyalist mehafilini, bu fırkanın Faşist fırkasında yeni bir Sosyalist Faşist cenahı yapması hususunda yoklamıştır. Buna mukabil Sosyalistlere firkada mühim ve bilhassa milli işi kontrolü altında bulunduran idari şubelerde vazifeler verilecektir. Dahilî siyaset tarihinde bu teşebbüs M. Mussolini'nin en cüretkâr teşebbüsüdür.

Sosyalist lideri M. Kalde-

ranın M. Mussolini'nin teklifini kabul edip etmeyeceği hakkında efkârı umumiye çok muhtemeldir ve M. Mussolini ile M. Kaldera arasındaki son mülakat hakkında birçok şayialar dolmaktadır.

Ezcümle M. Mussolini'nin M. Kalderayı arkadaş olarak selâmladığı ve M. Kalderanın İtalyaya da hürriyet jade edildiği takdirde Faşist fırkasına girmeğe kazır olduğunu söylediği (Devamı ikinci sayfada)

Japonya

İle Sovyet Rusyanın arası açılıyor mu?

Moskova, 1 (A.A.) — Harbinden ve Mançurinin diğer yerlerinden gelen haberlere göre Japon ve Mançuko mehafilinin Sovyetler aleyhindeki tahrik faaliyetleri Pogramıçnaya istasyonundaki Sovyet konsoloshanesinin ve bilhassa konsolos M. Stelmaşın şahsı etrafında temerküz etmektedir. Mançuri ve Japon gazeteleri mumaileyhi Çin şark demiryollarındaki tahribat faaliyetine

Valiler

arasında değişiklikler yapıldı

Istanbul, 2 (Muhabirimizden) — Vekâlet emrine alınan valilerin yerine Kocaeli valiliğine, mülkiye müfettişlerinden Hasan Faik, Çankırıya müfettiş Derviş Hüsnü, Giresun valiliğine müfettiş Talât, Bordo valiliğine İzmir vali muavini Saip bey vekâleten tayin edilmişlerdir.

İştirak etmekle açıktan açığa itham ediyorlar. Demiryol (Devamı ikinci sayfada)

Çocuklar için.

DÖRT MEVSİM İLKBAHAR

— 1 —

Beni tanıyabildin mi güzel çocuk?..
Eyi bak, yeşil gözlerime.. Eyi bak, ellerimdeki sarı gözlü, beyaz kirpikli papatyalara, mis kokulu güllere, ateş renkli lülelere..

Gel ürkme.. Bende seni korkutacak ne bir çatik kaş var, ne de sert bir ses..

Zaten yüzümün gülmediği, sesimin tatlı olmadığı zaman yoktur ki..

Ha şöyle.. Sokul yanım..

Bak ikimiz de tıpış tıpış ne güzel yürüyoruz.

Kırlarda mı gezelim.. Hay.. Hay.. Haydi gir koluma..

Oh.. rüzgârıma dikkat ediyor musun küçük yoldaşım?.. Bayıltıcı kokusu ile yanaklarımızı ne güzel okşuyor.

Ya önümüzdeki yamaçlara bir halı gibi serilen sarı çiyelemler.. Renk renk menekşeler..

Şu karşımızda binbir renk içinde dalgalanan ağaçları mı soruyorsun. Onlar birkaç ay sonra meyvalarını kucak kucak taşıyacağı badem, armut, şeftali ağaçları.. Çiçeklerinin uzaktan bakmağa doyulmayan bir duruşu var değil mi?..

Bütün kış yağmur, kar, dolu altında kalan bahçeler sonsuz bir yeşillik içinde saklı..

Çiftçi dayı bir köy türküsü tutturmuş.. Öküzlerinin çektiği sapanın arkasına yapışmış.. Tarlasını keyifle sürüyor.. Yüzü gülüyor.. Çünkü çalışmanın, didinmenin zamanı geldi.

Öte yanda çoban da sürüsünü önüne katmış.. Koyunlar aylardanberi hasret kaldıkları yeşil otlara sarılmışlar.. Harılharıl yiyiyorlar.. Minimini kuzular da dört yana durmadan birer lastik top gibi habire sıçırıyorlar.

Sert ve öldürücü bir rüzgâr altında bütün kış titriyen kuşlar civıltılarile sanki beni karşılamaya çıkmışlar.. Önümüzde daldan dala athıyorlar, kaygusuzca ötüyorlar.

***

Nasıl? Dört yanımda birer tazelik ve gönülleri açan birer güzellik var değil mi? Mevsimlerin ilki ve incisiyim.. dersem acaba bahar ablamda kendini öğüyor diye beni çekiyor misin?

Hayır mı? teşekkürler.. Küçük dostum.. Teşekkürler..

Bu sonu gelmeyen kırların yeşilliği içinde seni daha fazla yormak istemem..

Al şu bir kucak çiçeğim sana armağan olsun.. Kokladı-ka beni anarsın..

Haydi şimdilik allaha ısmarladık. Küçük dostum!

M. Cevdet

Japonya ile Sovyet Rusyanın arası açılıyor mu.

(Üst tarafı birinci sayfada) memurlarının kulübünde mekür istasyon polis müfrezesi tarafından yapılan taharriyat bir netice vermemiş olmakla beraber kulüp hükümet tarafından gene kapatılmıştır. Harbinin eyi malumat alan mehafilinde söylenildiğine göre Sovyet konsolosuna yapılan taarruzlar Sovyet Rusya ile Japonya arasında vahim bir ihtilaf çıkaracağı istihdaf eylemektedir.

Harbin, 1 (A.A.) — Harbi-

nin 26 mil şimalinde demiryolunda bir trene hücum vaki olmuştur.

Rayların evelce vidaları şokülmüştü. Lokomotif yoldan çıkıp yan üstü devrilmiştir Dört vagon birbirinin içlerine girmişlerdir.

Kaza yerine gönderilen hane tereni birçok ölü ve yaralıları getirmiştir. Bardaklardan boşanırcaasına yağın yağmur kurtarma işini güçleştirmiştir. Ötülerin çoğu tanınmayacak bir haldedir.

iki yüzlü adam

Mutlaka Görünüz!

YURTDAŞ! Ankarayı görmedin mi?

Cumhuriyet bayramında açılacak sergi münasebetile yapılacak tenzilâtlı tarifelerden istifade ederek yeni devlet merkezimizi mutlak gör! Hem ziyaret, hem ticaret!

MİLLİ İKTİSAT ve TASARRUF CEMİYETİ

Sovyet

Rusyanın cemiyeti akvama müşkilleşti.

Londra, 31 (A.A.)— Deyli Herald gazetesinin siyasi muhabirinin iddiasına göre Sovyet Rusyanın Milletler Cemiyetine girmesi birdenbire beliren ciddi muhalefetler yüzünden tehlikeye girmiştir. Amele fırkasının naşiri efkârı olan mezkûr gazete diyor ki:

İsviçre kabinesinin pazartesi günü toplantısında Sovyet Rusyanın kabulü aleyhinde rey vermesi kararlaştıracağı muhakkaktır. Hollanda ile Belçika aleyhte mi rey verecekleri yoksa sadece müstenfik mi kalacakları hususunda henüz mütereddit bulunuyorlar. Hatı hareketleri şüpheli olan diğer devletler arasında Macaristan ve Kanada ile bazı cenubi Amerika devletleri de vardır. Bir memleketin Milletler Cemiyetine kabulü için sülûsan ekseriyet kâfi ise de heyeti umumiyede kuvvetli bir muhalefetin mevcut olması, reyini ittifakla vermesi icap eden mecliste Sovyet Rusyanın daima azalık alması meselesinde intrikaları teşvik edebilir. Vaziyet o kadar ciddidir ki İngiliz ve Fransız hükümetleri bazı devletler nezdinde hattı hareketlerini anlamak için anket yapmaktadırlar.

Köylü ve Ziraat Bankası

(Üst tarafı birinci sayfada) mesai gayri mümkün bir hale sokmuş olacaktır.

Bu şerait altında kendi vasfı aslisinden uzaklaşmış ve bununla beraber memleket dahilindeki kuvvetli vaziyetine istinaden başka sahalara kaymış bulunacaktır.

Bu itibarla çiftçilerimizin kendi bankalarını kendi ailelerinin istikbalinden daha büyük bir kiskançlıkla sinayet etmek hususundaki hiç bir fedakârlıktan çekinmemeleri lüzumuna kaniim.

Faşistlerle Sosyalistler Birleşiyor

(Üst tarafı ikinci sahifede) vakit M. Mussolini şahsi hürriyeti değil, kolektif hürriyeti vermeğe hazırladığını söylediği rivayat olunmaktadır.

ŞEHİR VEMÜLHAKATTA

Şoförün

Hayatı tehlikede.

Şoför Raşit efendi dün hapishaneye sevkedildi.

Bir şoförün ağır surette yaralanması neticelenen vaka hakkında adliyece tahkikata devam edilmektedir. Şoför Raşit efendi dün mevcuden adliyeye verilmiş oradan da hapishaneye sevkedilmiştir.

Memleket hastahanesinde tedavi altında bulunan şoför Niyazi efendinin vaziyeti tehkeli görülmektedir.

Hayrettin bey

Gazetemizin imtiyaz sahibi Bilecik mebusu Hayrettin bey dün Bandırmaya gitmiştir.

Kasaba hattı komiserliği

İzmir - Kasaba hattı komiserliğine Erkânıharip yüzbaşlarından Mehmet Tevfik bey tayin edilmiştir.

Havalar sıcak gidiyor.

Havalar birkaç gündür fazla sıcak gitmektedir. Evvelki gün ve dün hararet derecesi 34-35 se kadar yükselmiştir.

Maaş verildi

Muvazenej umumiyeden maaş alan memur ve müstahdemlerin Eylül maaşları tamamen verilmiştir.

Yurdun piyangosu

İdmanyurdu kulübünün tertip ettiği eşya piyangosu 6 Eylül perşembe günü Halkevinde çekilecektir. Pi-yango çok rağbet görmüş bilet mevcudu hemen kalmamış gibidir.

Mesut bir nişanlanma

Bandırma eşrafından ve İjman reislerinden Tahsin beyin kızı Muzaffer hanımla Balıkesir inhisariar başmüdürlüğü yaprak tütün şubesi memurlarından Talât beyin nişanları bir gün evel Bandırmada icra edilmiştir. Tarafeyne saadetler temenni ederiz.

Birlik İzmirden geldi.

İdmanyurtlular izmire, Güçlüler Gönene gidiyorlar.

İdman birlikleri bir maçtan sonra.

Altayın davetile geçen perşembe günü Izmire giden İdmanbirlikliler dün şehrimize dönmüşlerdir. Şampiyonumuzun Altaya 2-4 yenildiği tahakkuk etmektedir.

Bize verilen malûmata göre şampiyon takımımız bütün gece otomobil yolculuğu yapmış ve çok yorulmuş olmasına rağmen kuvvetli rakibi Altaya karşı güzel ve muvaffakiyetli bir oyun oynamış ve İzmirliğin takdirini kazanmıştır. Fakat ikinci devrede Şevki bey ayağından sakatlanarak oyundan çıkmış bu suretle en iyi oyuncusundan mahrum kalan Birlik rakibine yenilmiştir. Bun-

dan başka Birliğin birçok başarı fırsatları da kaçırdığı anlaşılmaktadır.

İdmanyurdu izmire gidiyor.

İdmanyurdu kulübü İzmir-Karşıyaka kulübüne bir maç teklif etmiştir. Bu teklif kabul edildiği takdirde İdmanyurdu 8 Eylülde İzmirde gidecektir.

İdman güçlüler de Gönene gidiyor.

Gönen İdmanyurdu 8 Eylülde bir maç yapmak üzere İdman gücünü Gönene çağırmıştır. İdman gücünün cuma Gönene gitmesi muhtemeldir.

Ova

köylerinde şarbon hastalığı var. Tedbir alındı.

Ovaköylerinde hayvan hastalığı çıktığını yazmıştık. Bu hastalığın şarbon olduğu anlaşılmaktadır.

Hastalığın önüne geçmek için vilâyet baytar müdürlüğü tarafından icabeden tedbirler alınmış bu arada 1 Eylülde açılması mukarrer Ovaköy panayırı bir müddet için tehir edilmiştir.

Mecmualar:

Kadro

Bu fikir mecmuasının 32 inci sayısı intişar etmiştir. (Kadro) nun bu sayısında şu yazılar bulunmaktadır:

1789 ihtilâlinin mezarı başında, Demiryolu tarife seyasetimizde inkılâp, garpte sermaye terakümünde müstemlikelerin rolü, Sanayide Norm ve kalite meselesi, Taymis kıyıları, Emperyalizm, min telâsi, orta Avrupa, yapı heyecanı, bir «kıymet» kendini vadediyor, dünya piyasasına bir bakış.

Erdek

30 Ağustos zafer bayramını heyecanla kutuladı.

Erdek, 1 (Muhabirimizden) — Zafer ve tayare bayramı yremi burada memurların teşekkürlerin, mekteplerin ve halkın iştirakile heyecanlı bir surette kutulanmıştır. Askerlik şubesi reisi binbaşı Hadi, Cümhuriyet Halk Fırkası ve Belediye reisi Salâhattin mektep başmuallimi Basri, İdmanyurdu kaptanı Muammer ve tayare şubesi kâtabi Muammer beyler tarafından bugünün manasını izah eden hitabeler irat ve yer yer alkışlanmıştır. Gece de muhtelif suretlerle eğlenilmiştir.

Yurtaş!

Hilâliahmeri unutma! İstirap çeken insanlara eyilik yardım eden odur.

İdmanyurdu eşya piyangosu biletlerinden birer tane edininiz. Mutlaka sevineceksiniz. 6 Eylül perşembe günü çekiliyor.

Ecnebi Gözile Türkiye

Yeni Türkiyenin Örnek Şehri: Ankara..

Bozkırda bir mucize.. Hummalı yaratıcılık gayretinin hayret verici neticesi.. Bugün yapılan şeyler yarını, müstakbeli korumak içindir.

[Holandada çıkan De Telegraf gazetesinin 12 Ağustos 1934 tarihli başmakalesinin tercümesi.]

Stepte, Bozkırda, bir mucize; bir adamın, Gazinin çelikten irade ve azminin yarattığı bir mucize; işte bu mucize (Ankara) dir.

Hemen hemen gayri meskûn olan yüksek ovayı çevreleyen ve günün vaktine, güneşin ziyasına göre mavi yahut pembe renklerde parlayan ufuktaki eteklerinden ovaya inen Türk köylüsü şehre daha 20 kilometre mesafedeki kuytudan bakınca şehirde iki yüksek inşa eserinin tebarüz ettiğini görür.

Bu eserlerden birisi şehrin başlangıcında ve diğeri nihayetindedir. Birisi: Yalçın, sert ve haşın kayalıklardan yükselmiş, müthiş ve muazzam vüsat ve ebatta, bazalt taşları ve eski Yunaniler ve Romalılar devrinden kalma mabetlerin bakayasından yapılmış bir kale. Diğeri açık renkli ve tepeye tatlı bir surette yaslanmış müstevî damlı, düz sütunlu bir köşk.

Bu iki yapıdan birisi: korkunç Timurlengin emriyle Mongol istihkamat ustaları tarafından kurulmuş, diğeri de Viyanalı profesör Holmeister tarafından GAZİ MUSA TAFİA KEMAL PŞ. için yapılmıştır. Bu iki eserin inşaları arasında asırlar vardır. Ve bu iki eser arasında da Ankara şehri kurulmuştur. Taüidir ki Timurlengin hisarını GAZİNİN Çankayasından ayıran o asırlarda eski Akropoldan aydınlık merkeze kadar giden yollar da çok, pek çok kanlar akmış, sayısız ve binlerce insan hayatı kurban edilmiş memleket yangınlarla harabeye dönmüş, müteaddit afetler, isyanlar, harpler ve meydan muharebeleri vukua gelmiş, birçok sefalet ve facialar olmuş, ve bütün bu hâdiseler birçok şan ve şöhrat ve muzafferiyetler doğurmuştur...

İnsan oğlunun tabiatı gaibe çaldığı yer

Yabancı bir ziyaretçi Ankara'ya, başka bir gözle bakıyor ve şehre - ya garptan yahut şarktan girsin - bir intikal safhası geçirmeden ve civarındaki herhangi bir şeyin, delâletle bir şehre yaklaşıldığı hissini almadan giriyor ve gözünün önünde bir anda, insan kudretinin tabiatla mücadelede galebe çalarak yarattığı şeyleri serilmiş görüyor. İşte şurada Yenişehir; yaratıcı bir kudretin on senelik hasılatı. Güzel villaları, sefarethaneleri, mektepleri, Vakâlet binaları ile insan bu Yenişehri güzel bir sabahta gökten imiş zannederek memnuniyet ve hayretle görüyor.

Diğer taraftan kayıtsız, tembel, ihmal ve rahavet içinde bir Romantike sahip ve bu saika ile kale duvarları içinde yekdiğerine yaslanmış, yahut surun geçit ve deliklerinden seller; lâvlar gibi dışarıya taşarak akmış bir halde şark mahallesi görünüyor ve sanki bu kısım topraktan yahut volkanik bir ocaktan fıkmıştı.

Bu kısım arasında hiç bir bağlantı bile yoktur. (Yeni) yaşıyor; (Eski) yavaş yavaş, fakat mutlaka ölüyor. Şimdi yedi mil mesafelik bir muhite malik olan yeni Ankaranın yerinde 10 sene evel hiç birşey yoktu. Gazi kendinden evel başkalarının müteaddit defalar yaratmak istedikleri, fakat muvaffak olamadıkları bir şehir yaratmıştır. Esasen Küçük Asyada âdet olarak: Her devrin zafer sahibi yeniden yapmak hevesiyle mevcudu ya kendisi tahrip etmiş, yahut ganimet hediyesi olarak başkalarına vermek suretile harabiye sevk etmiştir. Fakat yeni birşey yapılmış değildir. Bu muvaffakiyet Gaziye nisip olmuştur.

Ankaranın, adı 1923 ten evel Angora, yahut Engürü idi. Daha evellerde de Ankyra denirdi. Ve Mythologienin verdiği molûmata göre «Eşek kuluklu Kral Midas» tarafından kurulduğu mervî ise de şehrin bundan çok zaman evel de mevcut olduğu muhakkaktır. Zira bütün kurunu üla devamınca milletler Ankaraya rağbet göstermişlerdir.

Yalnız (yeni) meri ve mu teberdir

Maziyi bağrında taşıyan hiç bir memlekette, maziinin hükmü burada olduğu kadar az ve itibarsız değildir. Mazi ile tarihî, yahut kültürel muvacehe ve mukayeseler için bir arzu duyulmadığı gibi böyle bir hareket manasız adleliliyor. Zira Yenişehir keleden ve kalenin içinde Osmanlı Padişahları tarafından iskân edilmiş 20,000 nüfusu ihtiva eden ve kârvan istasyonu olan eski Ankaradan, sanki uza klaşmış olup şehrin kadim sakinleri ile hiç bir münasebet ve mukayeseye girişmez. Şehrin manzarası daha ziyade iki şeye pek benziyor.

Birisi 1850 de Kaliforniyada birinci Coldrushs zamanında görülen hal, ve diğeri de Jules Romainsin Panpastaki fantazi şehri olan Donogoo Tonkannın manzarası, yani haricî tesirle olmaksızın kendiliğinden vücut bulmuş birşey ile zor

ve cebir ile vücade getirilmiş birşey aynı zamanda görünüyor.

Her tarafta hummalı bir tarzda inşaat yapıyor. Profesör Jansen isiminde bir Alman şehrin planını yapmıştır. Yeni binalar bu plana göre yıldırım süratle yapılmaktadır. M. Jansen, Yenişehir iki muhteşem bulvar ile ayırmış, bu bulvarının ortasında - otomobillerin üzerinden kaydığı mükemmel asfalt yol boyunca - kısmen ağaçlar dikilmiştir; Yeni şehrin etrafında da dairevî bir bulvar tasavvur edilmiştir. Ve bu suretle eski Ankara şehrinde tamamen tecrit edilmiş bir vaziyet almıştır. Bir hükümet merkezinin bilecümle mühim ve belki biraz da gayri mütecanis unsurları Yenişehirde toplanmıştır.

Devlet daireleri, Bankalar, Millet Meclisi, Postahane, Adliye sarayı, hep yeni dir. İnşa tarz ve üslubu, mahallî muhite ve iklim ve asri yenilik ve ihtiyaca uygun olmak arzularından mühlhem olarak karışık ve mütenevvidir. Zira arsalar pahalıdır, evlerin miktarı henüz azdır ve bunların kırsı yüksektir. Miktarı 100 bine baliğ olan nüfusu barındırmak lâzım gelmiştir. Bu miktara yakında daha ikinci bir yüz bin ilâve olunacaktır.

ZEİS İKON

Dünyada birinciliği kazanan «ZEİSİKON» fotoğraf makinelerinin 934 otomatik modellerini makine, sehpa ve çantanlarını «ŞAH MEHMET MAHDUMU HÜSEYİN AVNİ» ticarethanesinde aramız.

Amerikan - Japon Deniz Rekabeti..

Japonya Vaşington bahri muahedesini bozuyor mu?

«Le Temps» gazetesinden: Japonya, 1932 sensinde imza edilen Vaşington Bahri muahedesini kendi hesabına feshederek 1935 senesinde akti mutasavver olan deniz konferansında tam bir sebestî hareket elde etmeğe teşebbüs eyliyecek mi? Bazı gazete haberleri bu kanaati veriyor. Maamafih nemi resmî Japon menabii Tokyo kabinesinin bu bapta henüz kati bir karar almamış olduğu bildirilmektedir. Japonya hükümet erkânı arasında iki temayülün teressüm ettiği tahmin olunabilir. Bir taraftan Hariciye Nazırı M. Hirota 1930 Londra itilâfı ile tevsih edilmiş Vaşington muahedesinin Japonya tarafından reddi meselesine muarızdır. Diğer cihetten Bahriye Nazırı Amiral Ozuni bu muahedelerin hemen feshini istemektedir. Amiralın ileri sürdüğü tez şudur: Japonya 1935 konferansı ihzarî müzakerelerine girişmeden evel mazideki kayıtları tamamen silmekle menfaat bulacaktır. Şu halde Tokyo kabinesi noktâ nazarından ortada bir usulî vaziyet mevcuttur. Fakat iş tetkik edilince şurası tahakkuk eder ki bütün Japonlar Vaşington muahedesince kararlaştırılan nispetin tadiline taraftardır.

1935 konferansının hazırlanmasını güçleştiren de bu noktadır. Geçen ay İngiltere tarafından nesredilen bir notapa Londrada İngiliz Nazırları ile Japonya sefiri ve Amerika mümessilleri arasında cereyan eden müzakerelerin usule dair bazı meselelerin konuşulmasına inhisar ettiği ve teşrinievelden mukaddem Japon mümessilleri ile noktâ nazar teatişine intizar edilmediği bildiriliyordu. Notaya bakılırsa Japonya o tarihte Londraya mümessiller göndercektir.

Müzakeratın bu suretle talikandan bir çıkmaza girildiği kanaati hasıl oldu. Vaşingtonda ameli bir surette netice elde etmek hakkında büyük arzu beslendiğinden M. Kordel lıutbu talikin müzakeratın inkişafı üzerin-

de suitesir icra edecek mahiyette olmadığını söyledi.

Fakat Londrada o kadar nikbinlik gösterilmiyor. Çünkü ilk müzakerelerde yalnız Japonya mutalebatı müşkülât çıkarmamış aynı zamanda hattı harp gemilerinin azamî tonilâtosu hakkında İngiltere ile Amerika arasında ihtilâf zuhur etmiştir. Japonlar bundan istifade ederek müzakeratın talikandan dolayı hiç bir mesuliyet kabul etmediklerini ve Londrada ki mümessillerinin yalnız gelecek konferansın usule müteallik meseleleri hakkında görüşmek salâhiyetine malik olduğunu ileri sürdüler. Halbuki İngiliz ve Amerikan delegeleri meselelerin teknik cihetlerini görüşmüşlerdi. Aynı zamanda Tokyoda toplanan bahriye meclisi âlisi azasının bahriye nazırının riyaseti altında aktettiği bir konferansta mevcut bahri muahedelerin idamesi aleyhinde karar verildiği ve 1935-1936 senesi için Bahriye nezaretinin talep ettiği mühim kredilerin bütçeye ithalinin talep edildiği haber alındı. Bu suretle yeni gemiler inşası meselesine faaliyet verilmiş bulunuyordu.

Diğer cihetten deniz işleri meselesi M. Piyetrinin Londrada bulunduğu sırada İngiliz nazırları ile Fransız Bahriye nazırı arasında tetkik edildi. İngilizler bu suretle Fransız noktâ nazarını öğrendiler. İtalyaya gelince gelecek ay Londrada ihzarî müzakerata girişilecektir. Fakat İngiliz matbuatı otuz beşer bin tonluk iki İtalyan zihlının inşası haberi alındıktan sonra, büyük zırhların hacminin azaltılması hakkındaki müzakeratın hayali bir şekil aldığı kanaatini beslemektedir.

İngilizler, İtalyanın bu suretle hareket etmekte Vaşington muahedesinin kuyuduna muhalefet etmediğini tasdik ediyorlar. Taymis gazetesini on seneden fazla bir müddettenberi hiçbir devletin bu kadar büyük bir harp gemisi inşa ettirmediğini ve halbuki 1935 konferansından beklenen neticenin hattı harp sefineleri tonilâtosunun azaltılması ile top çaplarının, inşaat masarifinin tahdidî olduğunu işaretlenmiştir. Diğer taraftan Taymis bütün gemi Kategorileri için uzlaşılmasına sebep olan Fransız-İngiliz ihtilâfını ileri sürerek İtalya tarafından itihaz olunan hattı hareketin 1935 te uzlaşılmasını, 1922 ve 1930 dakinden daha güç bir safhaya sürüklendiğini kaydetti. Görülüyor ki, başlıca deniz devleti olan beş hükümet tarafından alınan vaziyet gelecek senelerde toplanacak konferansa müsait bir safha hazırla-

maktadır. Bazı İngiliz mehfili müzakeratın 1937 ye bırakılması ve şekli hazırlanmış ise de bunun kabulü ihtimali yordur. Çünkü Japonya tam hürriyetini elde etmek isticalinde bulunduğundan böyle bir talika tamamen muarızdır.

Eğer Japonya kati müsavat iddiasında ısrar ederse ve Vaşington konferansında İngiltere ve Amerikaya verilen «5» nispetine muadil ona verilen «3» nispeti ile iktifa eylemezse, müzakerattan bir netice elde edilemeyeceği muhakkaktır. Filhakika Japonya tarafından istenilen müsavatın tahakkuku takdirinde Büyük Britanya Japonyaya nispetle zayıf bir mevkie kalır. Çünkü İngiliz gemileri bütün denizlerde faaliyetinde bulunmağa mecburdurlar. Büyük Britanyanın aksayı şarktaki kuvveti topyekûn İngiliz kuvvetlerine muadil kuvveti olan bir Japonya karşısında tehlikeye maruz kalır. Amerikaya gelince bahriye müsteşarı M. Svan-son Amerikanın mevcut nispetin kaldırılmasına katiyetle muarız bulunduğunu ve Amerikanın her sınıf harp gemisinde yüzde yirmi ile tenzilât teklifinde bulunacağını söylemiştir. Bu teklifi Japonlar, 1927 de Cenevre konferansında M. Hover tarafından yapılan teklif kadar yersiz görmektir.

Temin olduğuna göre Tokyo da bir plân teklif edecektir. Bu plâna göre Japonya 8 hattı harp gemisi, 32 kruvazör, 64 muhrip, 48 tahtel bahir ve beş tayare gemisinden mürekkep bir filoya muhtaçtır. Bu filonun dörtte biri ihtiyat vazifesini göreceklerdir. Japonlar topyekûn tonilâtonun mutelif sınıf gemilere taksimi meselesini kabul etmiyorlar. Çünkü bahriyelilerin tetkikine en müsait olan gemiler yaptırılmak istiyorlar. Eğer sınıfların tahdidî mecburiyeti katijesi karşısında bulunurlarsa Japonya taarruz kuvvetlerinin azamî surette tahdidini ve Amerika ile kruvazör cihetinden müsavatı tahtelbahir olarak ise 80,000 ton miktarını istemektedirler. Eğer Tokyo hakikatte böyle tekliflerde bulunmak istiyorsa bundan istidlâl edilebilir ki, Japon hükümeti mukaveleyi tamamen feshi göze aldırılmaktadır. Eğer noktâ nazarını kabul ettirmeğe hiç bir çare bulamazsa ancak o vakit Londra ve Vaşington mukavelelerinden çekilecek sene sonundan evel hürriyetini ele alacaktır.

Japon Hükümeti ticaret gemilerinin inşası için 24 milyon tahsis atmıştır.

«Il Giornale d'Italia», dan Japon hükümeti ticaret gemilerinin inşası için ticaret gemileri şirketlerine yardım suretile 24 milyon yen vermiştir. Bu tahsisat her enes devam edecektir.

Pek Yakında

SÜREYYA OPERETİ
ŞEHİR SİNEMASINDA

Orta Mektep Pansiyonuna kayıt ve kabul

Mektebimiz ücretli leylî talebe kayıt ve kabulüne 1 Eylül'den itibaren başlamıştır. Beher taksit (60) liradır. Memur ve kardeş çocuklarından yüzde 10 15 tenzilât yapılır. Taliplerin hemen ve hergün mektep idaresine müracaatları.

Kârlı Bir Tasarruf!

Ergani istikrazının Son Tertibi de Satışa Çıktı. Bu Tahvillerden Birer Tane Ediniz!

Yüzde 5 faiz ve yüzde 2 ikramiyesi olan bu istikrazın son tertibi de evvelce ihraç olunan A ve B serileri gibi aynı hak ve imtiyazları havi beheri 20 lira itibari kıymette, hamline muharrer 200 bin tahvilden ibaret olup, tam tahvilin üçte birini temsil dectir.

Bu tahviller, kanun mucibince umumî ve mülhak bütçelerle idare olunan daire ve müesseselerce, vilâyetler hususî idareleri ve belediyelerce yapılacak müzayede, münakasa ve mukavelelerde teminat olarak ve hazinece satılmış ve satılacak olan millî emlak bedellerinin tediyesinde itibari kıymetleri üzerinden başabaş kabul olunur. Tahvil ve kuponları ile tediyel rine müteallik evrak ve seneller, faiz ve ikramiyeler ve diğer muameleler istikrazın tamamen iftasına kadar her türlü rûsun ve vergiden muafır.

Yüzde beş faizden başka senede iki defa yapılacak keşidelerde de kazanan numaralara ayrıca ikramiye verilecektir.

FOTORGAF MAKİNELERİ

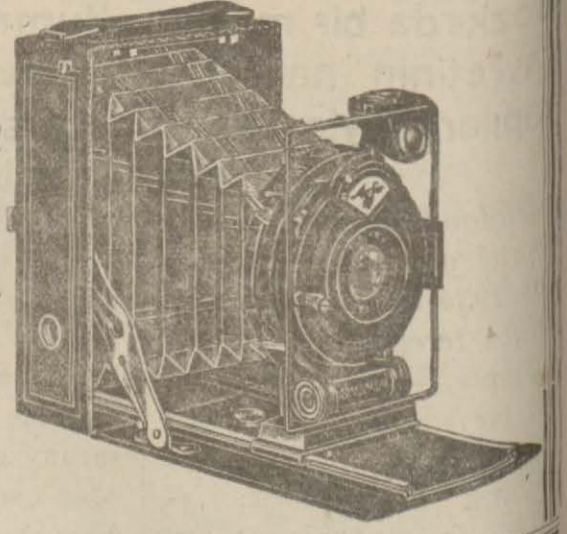
Şah Mehemt mahdumu Hüseyin Avni ticarethanesi

Agfa fotograf makineleri nin Balıkesirde yegâne satış yeridir.

Levazımı en has ve en ucuzdur.

AGFA FOTOGRAF MAKİNELERİ

Yedi yaşında bir çocuk tarafından dahi gayret kolaylıkla kullanılır.

Şehir Sinemasında

2 Eylül pazardan itibaren

Bilâ istisna herkesin görmesi lâzım gelen muazam bir eser:

İKİYÜZLÜ ADAM

DOKTOR JEKYL—MR. HYDE

Temsil edenler:

FREDERİK MARCH

FREDERİK MARSH

MYRIAM HOPKINS

ROSE HOBART

Hayret, dehşet ve heyecanın en son haddi bu film-dedir. Fakat bu dehşet ve heyecan şimdiye kadar görüğümüz gibi alelade bir cinayet veya herhangi bir hâdise değildir. İlim ve fennin akıllara hayret ve dehşet veren bir harikasıdır. Bu filmi görmemek büyük bir ziyadır. Fırsatı kaçırmayınız. BİLETLERİNİZİ güdüzden tedarik ediniz.

İlaveten Dünya Havadisleri:

Suvare Saat 21 dedir.

Daimi Vilâvet Encümeninden:

Ayvalık-Altınova yolunun 6-588-8-765 inci kilometreleri arasında şartname ve keşifname mucibince yapılacak tesviye turabiye ve kaldırım inşaatı 10-Eylül 934 tarihine müsadif pazarı günü saat on beşte kapalı zarf usulile ihale edilmek üzere münakasaya konmuştur.

Bu inşaatın bedeli keşfi 8305 lira 68 kuruştur.

Münakasaya: Liyakati fenniyesi başmühendislikçe tasdik edilenlerin iştirak mesuliyetleri ile çalışacaklar. Ehliyet vesikası ve ticaret vesikası ibraz edenler kabul olunacak ve bu vesikalar yevmi ihaleden lâakal sekiz gün evvel baş mühendisliğe ibraz edilmiş bulunacaktır. Talip olanların bu vesaik ile beraber yüzde yedi buçuk nispetinde teminatı muvakkate makbuz veya mektuplarla yevmi mezkûrda ve vakti muayyeninde usulü dairesinde encümeni vilâyete fazla malûmat almak isteyenlerin daha eval başmühendisliğe veya encümeni vilâyet kalemine müracaat etmeleri ilân olunur. 166

Balıkesir Evkaf Müdürlüğünden

Yeşilli caddesinde Evkafa ait 160 - 161 no.lu dükkanların cephe tamiri yirmi gün müddetle münakasaya çıkarılmıştır. Talip olanların yevmi ihalesi olan 20-9-934 perşembe günü saat 15 de 16 buçuk lira teminat akçası ile birlikte müracaatları ilân olunur.

AVUKAT EMİN VEDAT

BALIKESİR HÜKÜMET CADDESİNDE

Ceza, ticaret, hukuk, ihtisas, mahkemelerle divanharpleserde dava deruhte eder, istişare yapar, fikir verir.

AVUKAT

H. Tevfik - Sadık

Dava Vekili

Yusuf Kenan

Yazıhanesi hükümet caddesinde Ahmet çeşmesi karşısında Merkez ve kazalarda her nevi dava kabul ve süratle neticelendirilir.

İnşaat sahipleriyle mühendis ve ustaların nazarı dikkatine

Kurt arslan ve balık marka çimentolar her zaman gayet taz olarak ticarethanemde bulunmakta birinci nevi her eşit yağlı boya ve yağları ile her renkte boyaları ve bilûmum malzemesi betonarmede kullanılan her eşit istenilen boyda demir bulunur. Çam çimento alâti ziraiye demir her nevi hırdavat ve malzeme inşaiyede rekabet kabul etmeyecek derecede toptan ve perakende ucuz fiyatla satılmaktadır.

Siparişler süratle sevkedilir. Eyi ve ucuz malzeme almak isteyenlerle menfaatlarını müdrik zevatin her halde ticarethanemize uğrayıp çeşitlerimizi görmeleri menfaatleri ıktızasındandır.

Bandırma İsmet Paşa caddesi demir tüccarı Hatip zade

MEHMET NURİ

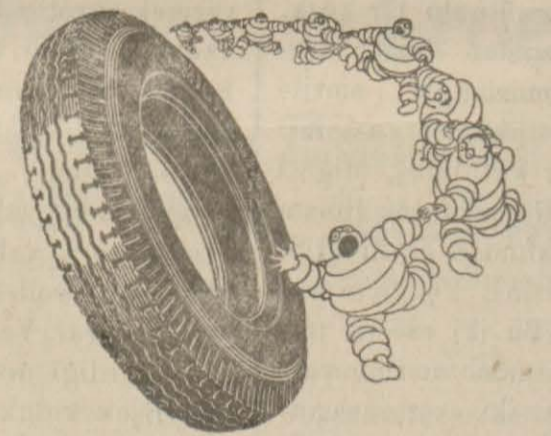
Belediye Riyasetinden

934 Senesi tanzifat ve tenvirat vergisi tahakkukatı için mükelleflerin birinci taksiti Eylül ayıdır. Bu ayın içinde mükellef bu verginin nisfını ödemezse yüzde on zammile ve tahsili emval kanununa tevfiikan tasil olunacağı Belediye kanununun 112 inci maddesine istinaden ilân olunur.

Aşçı Ahmet Usta

BANDIRMA

Balıkesir vilâyeti dahilinde temiz ve nefis yemek pişirmekle meşhur olan Ahmet usta bu defa maarif otelini bırakıp Cümhuriyet meydanında Şehitler abidesi karşısında yeni yapılan dükkân ve bahçeye geçmiştir. Yemekler rekabet kabul etmeyecek derecede ucuzdur. Pılâv ve çorba (5), etli sebzeler (10), et yemekleri (12,5) kuruştur. İçki farkı alınmaz.

Mişlen Lâstikleri.

En temiz kavuçuktan yapılmış yumuşak ve alâstikiyetli, dünyanın en sağlam lâstığı olan Mişlen lâstiklerini diğer markalara tercih ediniz. Çünkü bilûmum lâstiklerin fevkinde olduğu sağlanılığile tecrübe edilmiştir.

Mişlen süperkonfor lâstikleri ile kemali emniyette seyahat edilir. Her boydan mevcudumuz bulunur.

Mişlen lâstikleri Balıkesir ve mülhakatı acantası

Yanyalı zade

H. NUSRET

Zarbah han-Balıkesir

Balıkesir Askerî Satın Alma Komisyonundan

Balıkesir garnizon kıtaatı hayvanları için 250 ton Susuzluk kıtaatı hayvanları için 150 ton yulaf 28-9-934 cumartesi günü saat 10 da kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de Balıkesir için 940 ve Susuzluk için 565 lira muvakkat teminat akçaları ile birlikte yukarıda yazılı günde muayyen saatten evvel Balıkesir de kolordu satın alma komisyonuna müracaatları.